

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

จากบทที่ 2 ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยซึ่งได้แก่ กระบวนการตัดสินใจเชิงลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process: AHP) และโปรแกรมสำเร็จรูป Expert Choice รวมทั้งได้กล่าวถึงงานวิจัยที่นำเสนอในและเกี่ยวข้องไว้แล้ว จะได้ขั้นตอนและวิธีการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหางานวิจัยในบทที่ 3 เพื่อให้ผลการวิจัยมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวางแผนวิธีดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนและวิธีการทำวิจัย

- 3.1.1 ศึกษาสภาพปัญหาและวิธีการจัดซื้อเหล็ก漉 SWRCH 18 A ของบริษัทกรณีศึกษา
- 3.1.2 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
  - 3.1.2.1 กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์
  - 3.1.2.2 การประยุกต์ใช้โปรแกรม Expert Choice
- 3.1.3 ศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้จัดซื้อ จำนวนน้ำหนักความสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้จัดซื้อ จำนวนน้ำหนักเหล็ก漉 SWRCH 18 A ของบริษัทกรณีศึกษา
- 3.1.4 ออกแบบโครงสร้างลำดับชั้นในการตัดสินใจเลือกผู้จัดซื้อ จำนวนน้ำหนักเหล็ก漉 SWRCH 18 A
- 3.1.5 วิเคราะห์และเก็บข้อมูลเพื่อสร้างตารางเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ และหาหนักของแต่ละปัจจัย โดยในขั้นตอนนี้จะเป็นการสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหาร และพนักงานที่เกี่ยวข้อง
- 3.1.6 เก็บข้อมูลด้านปริมาณ โดยวิธีการจัดอันดับ โดยนำคะแนนข้อมูลการทำงานย้อนหลัง 3 เดือน ในด้าน ราคา ความสามารถในการจัดส่ง และการบริการหลังการขายของผู้จัดซื้อ จำนวนน้ำหนักเหล็ก漉 SWRCH 18 A รวมทั้งใช้ปัจจัยด้านคุณภาพ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของเหล็ก และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่มาเป็นข้อมูล
- 3.1.7 ประเมินค่าความสอดคล้องของการตัดสินใจในลำดับของปัจจัยและทางเลือก รวมทั้งวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยหลักต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Expert Choice
- 3.1.8 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เทคนิคกระบวนการตัดสินใจเชิงลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process)

เป็นกระบวนการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งองค์ประกอบของปัญหาออกเป็นส่วนๆ ในรูปของแผนภูมิตามลำดับชั้นแล้วกำหนดค่าของกวินิจฉัยเบริญปัจจัยต่างๆ และนำค่าเหล่านั้นมาคำนวณ เพื่อให้ได้ค่าลำดับความสำคัญของปัจจัยและทางเลือก

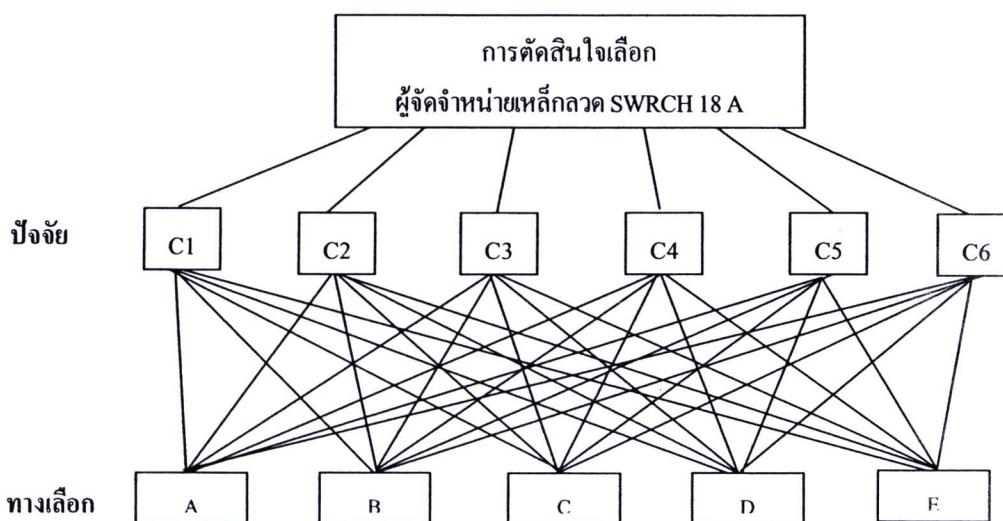
3.2.2 ซอฟแวร์การดำเนินการวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจเชิงลำดับชั้น คือ Expert Choice

เป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจแบบพหุเกณฑ์ที่อยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการทำการตัดสินใจที่ใช้ห้องข้อมูลที่วัดได้และการตัดสินใจจากผู้ตัดสินใจ

3.3 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

3.3.1 รวบรวมข้อมูลที่เป็นปัจจัยสำหรับการตัดสินใจเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก梧 SWRCH 18 A โดยจะมีการรวบรวมความคิดเห็นจากพนักงานแผนกจัดซื้อและผู้บริหารที่มีอำนาจในการตัดสินใจสั่งซื้อวัสดุคงของบริษัทที่เป็นกรณีศึกษา

3.3.2 ทำการออกแบบโครงสร้างลำดับชั้นในการตัดสินใจเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก梧 SWRCH 18 A ที่เหมาะสมในการคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก梧 SWRCH 18 A มีจำนวน 5 บริษัท ดังรูปที่ 3.1 โดยมีเกณฑ์และทางเลือกดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 รูปแบบลำดับชั้นสำหรับการเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก梧 SWRCH 18 A

ตารางที่ 3.1 แสดงปัจจัยและทางเลือก

ปัจจัย	ทางเลือก
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการคัดเลือกผู้จัดจำหน่าย เหล็ก漉ด SWRCH 18 A	A : บริษัทที่ 1 B : บริษัทที่ 2 C : บริษัทที่ 3 D : บริษัทที่ 4 E : บริษัทที่ 5
C1 : คุณลักษณะของเหล็ก	
C2 : ราคา	
C3 : ความสามารถในการจัดส่งวัสดุคุณภาพ	
C4 : บริการหลังการขาย	
C5 : มาตรฐานผลิตภัณฑ์	
C6 : ระยะเวลาการชำระเงิน	

จากข้อมูลทั้งหมดสามารถแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ด้านดังนี้

ด้านปริมาณ

1) ราคา

ราคาน้ำหนักต่อตันที่ผู้จัดจำหน่ายเสนอมา เป็นปัจจัยหนึ่งในการนำมาใช้พิจารณาการตัดสินใจคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก漉ด SWRCH 18 A หากบริษัทกรณีศึกษามีต้นทุนการผลิตสูงหรือต่ำ จะทำให้สามารถแบ่งขันทางด้านราคากับบริษัทคู่แข่งได้

ตารางที่ 3.2 แสดงราคาเหล็ก漉ด SWRCH 18 A ต่อกิโลกรัมของแต่ละทางเลือก

บริษัท	ราคาเหล็ก漉ด SWRCH 18 A ต่อกิโลกรัม (บาท)
A	46
B	48.5
C	47
D	46.2
E	48

2) ความสามารถในการจัดส่งวัตถุคุณ

ความสามารถในการจัดส่งวัตถุคุณ เป็นปัจจัยหนึ่งในการนำมาใช้พิจารณาการตัดสินใจคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก漉ด SWRCH 18 A หากผู้จัดจำหน่ายเหล็ก漉ด SWRCH 18 A จัดส่งวัตถุคุณล่าช้าเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด จะส่งผลกระทบถึงกระบวนการผลิต คือ ทำให้การผลิตล่าช้าหรือบางครั้งอาจทำให้เกิดการหยุดชะงัก ส่งผลกระทบถึงระยะเวลาส่งมอบงานให้ลูกค้าไม่ทันตามกำหนด ทำให้กระบวนการนี้เสื่อมลงของบริษัทได้ โดยความสามารถในการจัดส่งวัตถุคุณในงานวิจัยนี้ จะศึกษาถึงความสามารถในการจัดส่งวัตถุคุณตรงตามระยะเวลาที่กำหนด และความสามารถในการจัดส่งสินค้าในกรณีที่ต้องการวัตถุคุณเร่งด่วน

3) การบริการหลังการขาย

การบริการหลังการขาย เป็นปัจจัยหนึ่งในการนำมาใช้พิจารณาการตัดสินใจคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก漉ด SWRCH 18 A เพราะจากปัญหาที่ได้กล่าวไว้ในตารางที่ 1.1 จะพบว่ามีปัญหาที่เกิดจากการจัดส่งเหล็ก漉ด SWRCH 18 A ไม่ตรงตามคำสั่งซื้อ ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะนำไปสู่กระบวนการส่งคืนสินค้าเกิดขึ้น เนื่องจากนั้นจึงต้องนำปัจจัยด้านนี้เข้ามาพิจารณาร่วมด้วย โดยในงานวิจัยนี้ จะศึกษาถึงระยะเวลาในการเคลมสินค้าเมื่อสินค้ามีปัญหา

ตารางที่ 3.3 แสดงระยะเวลาในการเคลมสินค้าของแต่ละทางเลือก

บริษัท	ระยะเวลาในการเคลมสินค้า (วัน)
A	3
B	1
C	1
D	3
E	1

4) ระยะเวลาในการชำระเงิน

ระยะเวลาในการชำระเงิน คือระยะเวลาที่ผู้จัดจำหน่ายกำหนดให้บริษัทกรณีศึกษาชำระค่าวัตถุคุณหลังจากได้รับวัตถุคุณแล้ว

ตารางที่ 3.4 แสดงระยะเวลาในการชำระเงินค่าวัตถุคิบของแต่ละทางเลือก

บริษัท	ระยะเวลาในการชำระเงินค่าวัตถุคิบ (วัน)
A	45
B	45
C	60
D	30
E	30

ด้านคุณภาพ

1) คุณลักษณะของเหล็ก ซึ่งในการสั่งซื้อเหล็กจะมีข้อกำหนด ดังนี้

คุณลักษณะของเหล็ก เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก ลวด SWRCH 18 A เนื่องจากหากผู้จัดจำหน่ายจัดส่งเหล็กที่ไม่ตรงตามคุณลักษณะของเหล็กที่บริษัท กรณีศึกษาต้องการ จะเกิดปัญหาทำให้สกูรเหล็กที่ผลิตไม่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของ ลูกค้า เช่น เกิดการบินร้าวที่หัวสกูร ส่งผลให้เสียเวลาในการคัดแยกสินค้ากีบเสีย ลูกค้าส่างคืน สินค้า ส่งผลต่อกำไรน่าเชื่อถือของลูกค้าที่มีต่อบริษัท โดยในงานวิจัยนี้จะศึกษาคุณลักษณะของ เหล็ก 3 ด้าน คือ 1) ค่าความแข็งของเหล็ก โดยเหล็กลวด SWRCH 18 A ที่นำมาเป็นวัตถุคิบในการ ผลิตสลักกับน้ำหนัก 140 – 160 Hv 2) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของเหล็ก โดยเหล็กลวด SWRCH 18 A ที่นำมาเป็นวัตถุคิบในการผลิตสลักกับน้ำหนัก 2.53 มิลิเมตร 3) ปริมาณการบอนที่ผสมในเหล็กลวด SWRCH 18 A นั้น มีปริมาณการบอนผสมเท่ากับ 18%

2) มาตรฐานผลิตภัณฑ์

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก ลวด SWRCH 18 A เนื่องจากการที่สินค้าของผู้จัดจำหน่ายมีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ส่งผลทำ ให้บริษัทกรณีศึกษามีความมั่นใจในการสั่งซื้อวัตถุคิบ รวมถึงส่งผลต่อกำไรน่าเชื่อถือของลูกค้าที่มี ต่อสินค้า

ตารางที่ 3.5 แสดงการประกันคุณภาพของวัสดุคิบในแต่ละทางเลือก

บริษัท	การประกันคุณภาพ
A	<ul style="list-style-type: none"> - JIS G 3507 (Japaness Industrial Standards) - นอกร. 2243 – 2548
B	<ul style="list-style-type: none"> - JIS G 3507 (Japaness Industrial Standards) - นอกร. 2243 – 2548 - ISO 9001:2000 จาก BSI
C	<ul style="list-style-type: none"> - JIS G 3507 (Japaness Industrial Standards) - นอกร. 348-2540
D	<ul style="list-style-type: none"> - JIS G 3507 (Japaness Industrial Standards)
E	<ul style="list-style-type: none"> - JIS G 3507 (Japaness Industrial Standards) - นอกร. 194-2535 - ISO 9001:2000 จาก SGS - ISO 14001 : 2004 จาก URS

3.3.3 ทำการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักของปัจจัยประกอบด้วย

3.3.3.1 การวิเคราะห์ค่าน้ำหนักของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยเป็นคู่ๆ ในระดับชั้นเดียวกัน โดยค่าน้ำหนักของปัจจัยจะถูกประมาณผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Expert Choice ซึ่งจะใช้ค่าเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยเป็นคู่ๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.3.3.2 การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลค่าน้ำหนักของปัจจัยที่วิเคราะห์ได้จากผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละท่าน รวมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องของค่าน้ำหนักเฉลี่ย ว่าสามารถ

นำไปใช้สำหรับการตัดสินใจได้หรือไม่ โดยใช้ทฤษฎีไอกenenเวคเตอร์ มาช่วยตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล

3.3.3.3 การวิเคราะห์ค่าน้ำหนักของทางเลือกต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการเปรียบเทียบความสำคัญของระดับทางเลือกเป็นคู่ๆ สำหรับปัจจัยที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำคะแนนข้อมูลของทางเลือกในแต่ละปัจจัยในบริบทกรณีศึกษา ที่มีการเก็บข้อมูลไว้มาใช้ในการจัดอันดับสำหรับปัจจัยที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ โดยค่าน้ำหนักของทางเลือกจะถูกวิเคราะห์และประมาณผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Expert Choice

3.3.3.4 การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลค่าน้ำหนักของระดับทางเลือกในแต่ละปัจจัยที่วิเคราะห์ได้จากผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละท่านว่าสามารถนำไปใช้สำหรับการตัดสินใจได้หรือไม่ โดยนำทฤษฎีไอกenenเวคเตอร์ มาช่วยตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล

จากที่กล่าวมาทั้งหมดในบทนี้ มีขั้นตอนวิธีการวิจัยตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การจัดซื้อจากบริษัทกรณีศึกษา โดยข้อมูลทั้งหมดจะทำการศึกษาจากผู้บริหารและพนักงานแผนกจัดซื้อของบริษัท ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการวิเคราะห์คำนวณของงานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก ในส่วนของปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกผู้จัดจำหน่ายเหล็ก漉 SWRCH 18 A จะมีความแตกต่างกัน ค่าน้ำหนักความสำคัญของแต่ละปัจจัย จะใช้หลักการกระบวนการล้ำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (AHP) สร้างรูปแบบปัญหาให้เป็นโครงสร้างล้ำดับชั้น แล้วใช้คุณลักษณะเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยเป็นคู่ๆ ที่จะถูกจัดอันดับทุกปัจจัย โดยการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารและพนักงานแผนกจัดซื้อของบริษัทกรณีศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้มานาจะถูกวิเคราะห์และประมาณผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Expert Choice

